

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dzieci i młodzieży opracowane dla
Powiatowego Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Złotowie

WSTĘP

Dobro i bezpieczeństwo małoletnich w POPP w Złotowie są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników na rzecz małoletnich. Pracownik placówki traktuje każdego wychowanka z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Realizując zadania POPP, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w niej przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik Ogniska stosował wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu uczniów, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło — określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej POPP Złotów www.opp-e-zlotow.pl

POLITYKA

Podstawa prawna: Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 Nr 120 poz. 526 z późn. zm.), Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2016 poz. 1749), Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2016 poz. 1822), Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2017 poz. 459), Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (Dz. U. 2016, poz. 1137), Ustawa z

dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 poz. 922)., Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2017 poz. 682), Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535).

ROZDZIAŁ I SŁOWNICZEK POJĘĆ

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. (definicja Światowej Organizacji Zdrowia, WHO).

Wychowanek-to każda osoba do ukończenia18. Roku życia.

Obowiązkiem osoby, która dowiadyuje się, że dziecko jest krzywdzone jest zatrzymanie krzywdzenia.

Interwencja prawna w sytuacji krzywdzenia dziecka rozumiana jest jako powiadomienie odpowiednich instytucji: policji, prokuratury, sądu rodzinnego i nieletnich o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Działania te zapobiegają krzywdzeniu dziecka, spowodują wyciągnięcie odpowiedzialności w stosunku do sprawcy i wesprą dziecko i rodzinę w sytuacji kryzysu.

Rolę i zadania nauczycieli oraz szkolnych specjalistów w zakresie udzielania pomocy dziecku określa Ustawa o systemie oświaty, Ustawa Karta Nauczyciela, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, Ustawa z dnia 9 marca 2023r o zmianie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak też Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Odpowiedzialność nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz pracowników niebędących nauczycielami za pomoc dzieciom krzywdzonym wynika również z innych przepisów prawa, m.in. Kodeksu postępowania karnego – art. 304, Kodeksu karnego – art.162, Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, art. 12, Kodeksu postępowania cywilnego –art. 572, Konwencji o Prawach Dziecka.

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 10 czerwca 2010 r. oraz z dnia 9 marca 2023r. przemoc w rodzinie należy rozumieć jako:

“jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

(członków rodziny; przez określenie członek rodziny należy rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz.553, z późn. zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

ROZDZIAŁ II

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

1. Przemoc fizyczna

Przemoc, w wyniku której wychowanek doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za wychowanek lub ze strony osoby, której wychowanek ufa bądź która ma nad nim władzę. Nieprzypadkowe zranienie polegające na przykład na: popychaniu, szarpaniu, policzkowaniu, szczypaniu, kopaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewaniu wrzątkiem lub

substancjami żrącym, użyciu broni, ostrych narzędzi. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Zauważalne symptomy przemocy fizycznej: ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka, okrągłe punktowe poparzenia, opuchlizna, złamania, zwichnięcia, skarpetkowe odparzenia, siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe w okolicy oczu

Pośrednio obserwowane zachowania dziecka:

- lęk przed rozebraniem się,
- lęk przed dotykiem drugiej osoby,
- strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło),
- nadmierna apatia lub agresja,
- noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

Wzmożony nacisk na obserwację symptomów i zachowania wychowanka, jeśli pracujemy z wychowankiem niewerbalnym.

2. Przemoc psychiczna

Chroniczna, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy wychowankiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.

Formy przemocy psychicznej:

- Niedostępność emocjonalna
- Zaniedbywanie emocjonalne
- Relacja z wychowankiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu
- Nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z wychowankiem
- Nieostrzeżenie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a wychowankiem.

Objawy przemocy psychicznej:

- zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),
- psychosomatyczne (ból jelitowo– żołądkowy, ból i zawroty głowy),
- moczenie i zanieczyszczanie się
- ból mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu,

- brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie,
- depresja, fobie, lęki,
- zachowanie destrukcyjne,
- kłopoty z kontrolą emocji,
- poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych,
- zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

3. Wykorzystanie seksualne

Włączanie wychowanka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi, społecznymi. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność (np. prezentowanie treści o tematyce pornograficznej, robienie zdjęć lub filmów z udziałem małoletniego bez odzieży, komentowanie wychowanka w sposób erotyczny, proponowanie relacji intymnych, dotykanie w miejscach intymnych, zmuszanie do oglądania nagości i/lub dotykania przez wychowanka, ocieranie, kontakty oralne) wystąpi między wychowanka a dorosłym lub wychowanka a innym wychowankiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.

Konsekwencje przemocy seksualnej:

Somatyczne:

- infekcje dróg moczowo - płciowych bez podłoża organicznego,
- urazy zewnętrznych narządów płciowych: zaczerwienienia, otarcia naskórka, bolesność,
- urazy około odbytowe i pochwy,
- ból przy oddawaniu moczu czy kału, np. krwawe stolce, krwawienie z narządów rodnych,
- upławy,
- infekcje jamy ustnej,

- urazy ciała związane ze stosowaną przemocą fizyczną,
- infekcje przenoszone drogą płciową (np. weneryczne, grzybicze, HIV),
- niezrozumiałe pojawienie się dolegliwości somatycznych, np. bólów brzucha, głowy,
- wymiotów, nudności, nietrzymanie kału i moczu,
- spadek apetytu,
- trudności związane z siedzeniem lub chodzeniem,
- przerwanie błony dziewiczej,
- ciąża.

Poznawcze, emocjonalne, behawioralne:

- zbytnia erotyzacja dziecka, znajomość zachowań seksualnych charakterystycznych dla osób dorosłych,
- prowokacyjne zachowania seksualne zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników,
- zachowania masturbacyjne,
- erotyczne rysunki lub zabawy dziecka,
- zaburzenia snu, lęki nocne, koszmary nocne,
- zaburzenia przyjmowania pokarmu,
- u małych dzieci zachowania o charakterze regresywnym, takie jak moczenie się, ssanie palca, kiwanie,
- izolowanie się, zamykanie się w sobie,
- lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek,
- lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci,
- zachowania agresywne i (lub) autodestrukcyjne (próby samobójcze, samobójstwa),
- nadpobudliwość ruchowa,
- poczucie winy, krzywdy

4. Zaniedbywanie

Chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych małego i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji

małoletniego z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony podopiecznego.

Objawy zaniedbania:

- częsta absencja,
- wagarowanie,
- ubiór nieadekwatny do pory roku,
- niedożywienie,
- zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- nie dbanie o higienę snu i odpoczynku
- apatia, bierność.

ROZDZIAŁ III PERSONEL

Niniejszy dokument reguluje zasady postępowania pracowników POPP w Złotowie w przypadku zapobiegania działaniom krzywdzącym małoletnich.

Zasady bezpiecznej relacji dorosły-dziecko

1. W procesie rekrutacyjnym na stanowisko pracownika szkoły niezbędne jest dostarczenie dokumentów o niekaralności, o niestosowaniu przemocy seksualnej, oraz podpisanie zgody dot. „Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem”.
2. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo wychowanków podczas pobytu w placówce, są uważni na sytuacje związane z zagrożeniem zdrowia i życia, sprawdzają samopoczucie wychowanka.
3. Pracownicy nieustannie poszerzają swoją wiedzę i doskonałą umiejętności pomocowe dot. pracy z małoletnimi z zaburzeniami rozwojowymi i niepełnosprawnościami. Profesjonalne podejście do pracy zespołowej, tworzącej całościowe spojrzenie na człowieka

(uwzględnianie umiejętności rozwojowych małoletnich, wynikających z niepełnosprawności).

4. Nauczyciele organizują zajęcia zapewniające małoletnim wszechstronny rozwój, zadania i działania dostosowane są do potrzeb i możliwości poszczególnych wychowanków.
5. Pracownicy towarzyszą wychowankom w sytuacjach trudnych, wspierają w poszukiwaniu rozwiązań.
6. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażania emocji w sposób nie krzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad życzliwych, opartych na szacunku interakcjach.
7. Wychowankowie zostaną zapoznani z zasadami regulującymi funkcjonowanie grupy uwzględniającymi ich prawa (tworzenie kontraktu grupy uwzględniającego wartości placówki zgodne ze **Standardami Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem**).
8. Pozytywne zachowania małoletnich wzmocniane są poprzez nagradzanie: słowne (pochwała indywidualna, pochwała w obecności dzieci), indywidualne systemy motywacyjne.
9. W każdej sytuacji wychowanek jest informowany o konsekwencji zachowania i możliwych działaniach naprawczych.
10. Niedopuszczalne są zachowania z obszarów przemocowych: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie), zmuszanie, negowanie uczuć.
11. Bezpośredni kontakt z wychowankiem oparty jest na poszanowaniu jego intymności. Zasady bezpośredniego kontaktu z wychowankiem ustalane są z rodzicami, opiekunem prawnym z poszanowaniem zdania obu stron. W zgodzie z tworzonymi indywidualnie programami interwencyjnymi w przypadku zachowań trudnych, uwzględniającymi bezpieczeństwo małoletniego i otoczenia. W szczególnych uzasadnionych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika placówki w celu przerwania zachowań wychowanka, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych podopiecznych. Jednocześnie placówka dba o nietykalność cielesną wychowanków.

12. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń bezpieczeństwa każdy pracownik jest zobowiązany, w miarę możliwości im przeciwdziałać oraz natychmiast powiadomić o nich dyrektora placówki.
13. Dyrektor POPP prowadzi okresowe działania ewaluacyjne swoich pracowników w celu monitorowania oddziaływań i odpowiednio szybkiej reakcji w sytuacjach podejrzenia doznawania krzywdy przez małoletniego (*obserwacje uczestniczące, hospitacje*).
14. Pracownicy placówki w codziennych kontaktach z wychowankami kierują się szacunkiem, akceptacją i życzliwością rozumianymi jako:
- osoba dorosła uwzględnia indywidualne potrzeby wychowanka,
  - osoba dorosła zwraca się do wychowanka językiem zrozumiałym i empatycznym,
  - osoba dorosła nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec wychowanka oraz jego zachowań, jest uważna na konteksty sytuacyjne i nie rozmawia z innymi pracownikami o podopiecznych przy innych małoletnich uczestnikach zajęć.
  - osoba dorosła w żaden sposób nie dyskryminuje wychowanka,
  - osoba dorosła nie przekazuje informacji na temat funkcjonowania wychowanka i jego zachowań jego Rodzicom w jego obecności lub innych Rodziców
  - osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec wychowanka (nie bije, nie szarpie, nie stosuje siły fizycznej),
  - osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi statutowej, swojej rangi nauczyciela i nie nadużywa możliwości karania wychowanka, nie szantażuje wychowanka możliwością zastosowania negatywnej oceny, uwagi,
  - osoba dorosła dostosowuje wymagania edukacyjne do aktualnych możliwości wychowanka i wspiera go w samodzielnej realizacji
  - osoba dorosła nie publikuje wizerunku wychowanka na swoich mediach społecznościowych
  - osoba dorosła bezwzględnie chroni dane osobowe wychowanka, w tym przede wszystkim nie rozmawia z innymi rodzicami na temat sytuacji rodzinnej, materialnej, czy zdrowotnej wychowanka, czy członków jego rodziny,

- osoba dorosła nie przekazuje bez zgody Rodziców/prawnych opiekunów wychowanka, informacji na temat: adopcji, przysposobienia, stwierdzonej niepełnosprawności podopiecznego,
- osoba dorosła zaprasza dziecko do życzliwego kontaktu opierającego się na obustronnym poszanowaniu granic osobistych, budując profesjonalną relację zgodną z obyczajowością (inne zachowania opiekuńcze wynikające ze statutu rodzica, inne od niespokrewnionej osoby dorosłej pełniącej funkcję wychowawczą).

ROZDZIAŁ IV PROCEDURY

W przypadku zgłoszenia krzywdzenia przez wychowanka, pracownika szkoły i/lub osoby dorosłej z jego otoczenia podejmujemy działania interwencyjne:

Pierwszy krok: poinformowanie osób powołanych do **Ogniskowego Zespołu Reagowania w Kryzysie**, którego członkami są:

1. Aldona Chamarczuk- dyrektor POPP Złotów
2. Jarosław Białkowski- nauczyciel
3. Zbigniew Wegner- nauczyciel
4. Danuta Tłock- nauczyciel
5. Aneta Bajda- nauczyciel

Uczestnicy wyżej wymienionego Zespołu są zobowiązani do uruchomienia profesjonalnej relacji pomocowej, polegającej na zapewnieniu bezpieczeństwa wychowanka i poszanowaniu jego godności. Działania Zespołu pozostają w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Równoległe z poinformowaniem Zespołu prowadzona jest **rzetelna diagnoza sytuacji**, polegająca na uzyskaniu jak najpełniejszych odpowiedzi w postaci sporządzenia notatki ze zdarzenia. Wywiad nakierowany na dostarczenie informacji:

Kto krzywdzi małoletniego?

Co się wydarzyło?

Dlaczego mnie to niepokoi?

Jakie są formy krzywdzenia?

Gdzie i kiedy ma miejsce krzywdzenie (szkoła, dom, inne)

Od jak dawna trwa krzywdzenie?

Jak często dochodzi do krzywdzenia?

Jak intensywne jest krzywdzenie? (czas trwania, częstotliwość, jaki jest obraz/siła obrażeń)

Jak krzywdzenie wpływa na wychowanka?

Co wiem o wychowanku – jakie potrzeby ma wychowanek? (choroby i zaburzenia współistniejące)

Jak wychowanek funkcjonuje w sytuacji krzywdzenia?

Czy ktoś jeszcze wie o krzywdzeniu?

Czy były już podejmowane próby pomocy wychowankowi? Jaki przyniosły efekt?

Czy w środowisku rodzinnym jest osoba dorosła wspierająca wychowanka?

Jak ja mogę pomóc wychowankowi?

Kto jeszcze może pomóc wychowankowi– jakie instytucje mogę zaangażować?

Drugi krok:

ZABEZPIECZENIE.

Konieczne jest zbadanie bezpieczeństwa dziecka.

Jeśli w danym momencie bezpośrednio zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka, nasze **działanie musi się skupić na bezpośredniej ochronie wychowanka i zakładać działania mające na celu natychmiastowe wyjęcie wychowanka z rodziny lub odseparowanie od pracownika placówki, u którego jest podejrzenie krzywdzenia.**

Interwencyjne telefony: policja, pogotowie.

Dyrektor POPP lub upoważniony przez niego pracownik powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa.

Równoległe powiadamia pracownika socjalnego w rejonie.

Działania interwencyjne Ogniskowego Zespołu Reagowania w Kryzysie mogą być realizowane w ramach trzech ścieżek:

- karnej (zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa)

- cywilnej (wniosek o wgląd w sytuację rodzinną wychowanka)
- procedury Niebieskiej Karty (przemoc domowa)
- karnej (względem stosowania przemocy przez pracownika placówki)

Interwencję karną należy podjąć w przypadku przestępczości na szkodę małoletnich:

- Przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości np. zgwałcenie, wykorzystanie seksualne, prezentowanie pornografii
- Przeciwko rodzinie i opiece np. znęcanie się, porzucenie, urpowadzenie
- Przeciwko wolności np. groźba karalna, nękanie, naruszenie intymności seksualnej
- Przeciwko życiu i zdrowiu np. ciężki uszczerbek na zdrowiu pobicie
- Przeciwko czci i nietykalności cielesnej np. zniewaga, zniesławienie

Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwie w załączniku.

Wniosek o wgląd (przykładowy dokument w załączniku)

Gdy sąd rodzinny uzna, że dobro wychowanka jest zagrożone, może wydać odpowiednie zarządzenia: zobowiązać rodziców do:

- współpracy z asystentem rodziny
- uczestniczenia w warsztatach umiejętności wychowawczych
- skierowania małoletniego do placówki wsparcia dziennego
- rozpoczęcia terapii rodzinnej, poradnictwa
- umieszczenia małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, zakładzie rehabilitacji leczniczej
- nadzoru kuratora.

Interwencja do sądu rodzinnego podejmowana jest wtedy, kiedy wyczerpują się nam środki współpracy z rodziną lub rodzice nie podejmują działań na rzecz dziecka zgodnie z zaleceniami i wskazówkami.

Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty

W przypadku podejrzenia przemocy domowej pracownik placówki (opiekun grupy, Dyrektor) przeprowadza rozmowę z wychowankiem.

Rozmowa dotyczy: podtrzymywania relacji opartej na zaufaniu, udzielaniu informacji o dalszych krokach, braku zgody na bicie, dotykania bez zgody wychowanka. Nazywanie, że to

poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób. Informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując podopiecznemu bezpieczeństwo.

Samodzielnie i/lub wraz z członkiem Zespołu wypełnia formularz NK (w załączniku).

Uprawnienia do wypełnienia formularza mają: policjant, pracownik OPS, pracownik ochrony zdrowia, pracownik oświaty, członek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej wychowanka i że możliwa jest współpraca z rodzicami:

1. Wezwania do placówki rodziców/opiekunów prawnych wychowanka na spotkanie zespołu wychowawczego(wychowawca, dyrektor)
2. Zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji wychowanka i rodziny.
3. Podejmuje działania wynikające z potrzeb wychowanka i rodziny w kierunku:
  - wzmocnienia wychowanka, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej i zapewnienie o pomocy
  - wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących np. poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych,
  - pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów,
  - zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących: poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania prac, zorganizowani pomocy finansowej, rzeczowej, itp.
4. Rodzice zostają poinformowani o podjęciu interwencji założenia „Niebieskiej Karty”. Przekazanie formularza NIEBIESKA KARTA
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez placówkę Dyrektor placówki składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

ROZDZIAŁ V

W SYTUACJI, GDY WYCHOWANEK JEST KRZYWDZONY, DYSKRYMINOWANY NA TERENIE PLACÓWKI PRZEZ PRACOWNIKA LUB INNĄ OSOBĘ DOROSŁĄ:

1. Każdy pracownik placówki, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do wychowanka, ma obowiązek interwencji. Informuje o braku zgody na takie zachowanie, działanie i zgłasza sytuację osobie powołanej w Ogniskowym Zespole Reagowania w Kryzysie. Powołane osoby przeprowadzają rozmowę z wychowankiem i osobami posiadającymi znaczące informacje w tej sprawie. Sporządzony jest opis sytuacji (notatka służbowa).
2. Zespół wraz z Dyrektorem I opiekunem koła opracowuje plan pomocy wychowankowi.
3. Dyrektor placówki wdraża działania pomocowe i profilaktyczne i monitoruje je.
4. Dyrektor POPP przeprowadza osobne rozmowy z pracownikiem i wychowankiem oraz jego rodzicami/opiekunem prawnym. Zapisuje, wraz z pracownikiem kontrakt eliminujący nieodpowiednie zachowania. Ustala plan pomocy wychowankowi.
5. Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa oprócz w/w wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję, prokuraturę lub Kuratorium w celu rozpoczęcia postępowania dyscyplinarnego
6. Gdy zaplanowane działania nie przyniosą rezultatu dyrektor podejmuje działania wynikające z Kodeksu Pracy.

ROZDZIAŁ VI

MONITORING STOSOWANIA POLITYKI OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. Dyrektor placówki wyznacza osobę odpowiedzialną za „Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem” i powierza jej nadzór nad jej realizacją oraz prowadzenia rejestru spraw dotyczących krzywdzenia.
2. Bieżąca wymiana informacji o rozwoju podejmowanych działań interwencyjnych w ogniskowym zespole wychowawczym (wychowawca grupy, inni nauczyciele).

3. Placówka oferuje rodzicom pomoc w zakresie listy kontaktów ze specjalistami w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
4. Cykliczne hospitacje w kołach zainteresowań, rozmowy z dyrekcją.
5. Placówka organizuje zajęcia w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed przemocą, w tym w Internecie.
6. W placówce dostępne są materiały edukacyjne dla wychowanków w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą, w tym w Internecie.

ROZDZIAŁ VII

WSKAŹNIKI REALIZACJI:

1. *Dokument Polityki ochrony dzieci jest ustanowiony w placówce.*
2. *Nauczyciele znają metody i narzędzia edukacji wychowanków, dysponują scenariuszami zajęć, materiałami edukacyjnymi dla podopiecznych z różnych grup wiekowych.*
3. *Rodzicom została przekazana wiedza w zakresie ochrony dzieci przed przemocą, przed zagrożeniami w internecie.*
4. *Rodzice znają Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w placówce.*
5. *Wszyscy pracownicy zostali przeszkoleni i posiadają niezbędną wiedzę w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich, reagowania na nie. Znają i stosują Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w placówce.*
6. *Nauczyciele i wychowankowie są poinformowani o dostępności materiałów edukacyjnych dla wychowanków (ulotki, broszury, książki).*
- 7.
8. *W placówce, w miejscach dostępnych dla wychowanków wywieszono są (1) informacje nt. numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży, (2) informacje, jak szukać pomocy w przypadku krzywdzenia.*
9. *W każdej klasie/grupie zostały przeprowadzone takie zajęcia nt. (1) ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem. (2) unikania zagrożeń w internecie - w wymiarze co najmniej godziny lekcyjnej.*
10. *Co dwa lata opracowane jest sprawozdanie z oceny realizacji Standardów Ochrony Małoletnich w placówce.*

DYREKTOR
POWATOWEGO OGNISKA PRACY POZASZKOLNEJ
W ŻŁOTOWIE
Aldona Chyżmarczyk
mgr Aldona Chyżmarczyk

Załącznik 1

pieczęć placówki

Złotów,.....

Sąd Rejonowy w Złotowie .....(dane i pełny adres sądu)

Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej

ul.8 Marca 5

77- 400 Złotów

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ RODZINĄ DZIECKA

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego.....
urodzonego.....w ....., zamieszkałego w .....przy
ulicy.....

UZASADNIENIE

Załącznik 2

pieczęć placówki

Złotów, dnia.....

Prokuratura Rejonowa w Złotowie

**ul. Konopnickiej 15
77- 400 Złotów**

ZAWIADOMIENIE O MOŻLIWOŚCI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Niniejszym jako ....., zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa a art.... KK.... na szkodę wychowanka tut. POPP Złotów, tj. małoletniego..... urodzonego dnia..... w ....., zamieszkałego w .....

przez:

Dane sprawcy przemocy

polegającego na tym, że....., czym wypełnił znamiona przestępstwa stypizowanego w art. .... KK....

Tym samym, wnoszę o wszczęcie postępowania przygotowawczego i podjęcie niezbędnych czynności dowodowych celem pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności karnej.

UZASADNIENIE